

הלכות בלים פרק יח

א. כלי חרס אין מקבל טמאה עד שיהיה מקבל, ועשוי לקבלה; אבל אם לא היה בו בית קבול, או שהיה מקבל ולא נעשה לקבלה אינו מקבל טמאה כלל, לא מדברי תורה ולא מדברי סופרים. לפיכך הכסא והספסל והמטה והשלחן והמנורה שלחרס, וכל כיוצא בהן מכלים שאין להן תוך אינן מקבלין טמאה.

ב. וכן הסילונות שהמים מהלכין בהן ואף על פי שהן כפופין, ואף על פי שהן מקבלין הרי הן טהורין, מפני שלא נעשו לקבלה אלא כדי שיצאו מהן המים. וכן חבית שלשיטים, וחבית הדפונה בשולי המחץ הואיל ונעשת כמו בית יד שנושאין בה המחץ, ולא נעשת לקבלה אינה מקבלת טמאה. וכן כל כיוצא בהן.

ג. פנס שיש בו בית קבול שמן, מקבל טמאה; ושאין בו, טהור. וכן מגופת היוצרין שיש לה תוך, טמאה. משפך שלבעלי בתים, טהור; ושלרוכלין, מטמא, מפני שהוא מטהו על צדו, ומריח בו ללוקח.

ד. כסוי כדי יין וכדי שמן, וכסויי החביות טהורות, שלא נעשו לקבלה; ואם התקינן לתשמיש, מטמאין. כסוי הלפס בזמן שהוא נקוב, ויש לו חדוד טהור; ואם אינו נקוב, ואין לו חדוד מטמא, מפני שהאשה מצננת לתוכו את הירק. זה הכלל כל המשמש בכלי חרס כשהוא כפוי, טהור.

ה. טטרוס אף על פי שהוא נקוב ומוציא פרוטות, מטמא: שהרי המים מתפנסין בצדדיו, והן עשויין לקבלה. הלפיד שלחרס שמניחין מטליות הבגדים והשמן בתוכו, והוא דולק מטמא. וכן כל כלי שמניחין תחת הנרות לקבל השמן, מטמא. גסטרסה שמניחין תחת הכלים לקבל משקין הנוזלין מן הכלי, מקבלת טמאה.

ו. ספינה שלחרס אף על פי שהיא מקבלת, אינה מקבלת טמאה: שאין הספינה בכלל הכלים האמורים בתורה בין שהיתה שלחרס בין שלעץ, בין גדולה בין קטנה.

ז. כל הכלים שנשברו, ונפסדה צורתן אין שבריהן מקבלין טמאה, אף על פי שאותן השברים ראויין לתשמיש: חוץ משברי כלי חרס שאם היה בהן חרס הראוי לקבל הרי הוא מקבל טמאה, שנאמר "וכל-כלי-חרש" (ויקרא יא, לג); מפני השמועה למדו שזה לא בא, אלא לרבות שברי כלי חרס.

ח. במה דברים אמורים, בשהיה לחרס זה תוך לקבל בו המשקין כשהיה החרס יושב לא סמוך; אבל אם אינו יכול לקבל אלא אם כן סומכין אותו, אינו מקבל טמאה.

ט. החרס שאינו יכול לישוב כדי שיקבל מפני אָזְנוֹ, או שהיה בו חדוד והחדוד מכריעו לצד אחד הרי זה טהור; אף על פי שנטלה האָזְן או נשבר החדוד הרי זה טהור: שכל כלי חרס שטהר שעה אחת, אין לו טמאה לעולם.

י. כלי חרס ששוליהן חדין כמזרקות, שנשברו, והרי שוליהן מקבלין אף על פי שאינן מקבלין אלא אם כן נסמכו כגון שולי

הַקְרָפִיּוֹת וְשׁוּלֵי הַפּוֹסוֹת, הָרִי אֵלּוּ מִקְבְּלֵינָא טַמְאָה: שְׁלַכְךָ נַעֲשׂוּ
מִתְחַלְתֵּן, שִׁיחֵיו מִקְבְּלֵינָא בְּסַמִּיכָה אוּ בְּאַחִיזָה.

יא. כַּמָּה יִקְבֹּל הַחֶרֶס, וְיִהְיֶה מִקְבֵּל טַמְאָה: אִם הָיָה הַכָּלִי
כְּשֶׁהָיָה שָׁלֵם מְכִיל כְּדֵי סִיכַת אָדָם קָטָן עַד חֲבִיּוֹת שֶׁהֵן מִקְבְּלוֹת
כְּסָאָה אוּ קְרוֹב לָהּ, וְנִשְׁבְּרוּ, וְנִשְׁאָר בְּחֶרֶסִים בֵּין מִקְרָקְעִיהֶן
בֵּין מִדְּפָנֶיהֶן חֶרֶס, שֶׁהוּא מִקְבֵּל כְּשֶׁהוּא יוֹשֵׁב רְבִיעִית הָרִי זֶה
מִקְבֵּל טַמְאָה.

יב. הָיָה הַכָּלִי מִחֲבִית הַמְכִילָה כְּסָאָה עַד חֲבִית הַמְכִילָה
סְאֲתִיִּים אוּ יֵתֶר, וְנִשְׁבְּרָה אִם הָיָה בְּחֶרֶס הַנִּשְׁאָר כְּדֵי לְקַבֵּל חֲצִי
לוֹג, הָרִי זֶה מִקְבֵּל טַמְאָה.

יג. הָיָה הַכָּלִי מִחֲבִית הַמְכִילָה סְאֲתִיִּים עַד חֲצָבִים גְּדוֹלִים,
וְנִשְׁבְּרוּ אִם נִשְׁאָר מֵהֵן חֶרֶס הַמְקַבֵּל לוֹג, הָרִי זֶה מִקְבֵּל טַמְאָה.
הָיוּ הַחֶרֶסִים מִקְבְּלֵינָא פָחוֹת מִשְׁעוּרֵינָא אֵלּוּ, אֵינָן מִקְבְּלֵינָא טַמְאָה.

יד. כָּלִי חֶרֶס קָטָן כְּגוֹן הַפֶּךְ וְכִיּוֹצָא בּוֹ, שֶׁנִּשְׁבֵּר, וְנִשְׁאָר
מִקְרָקְעִיתוֹ חֶרֶס הַמְקַבֵּל כָּל שֶׁהוּא כְּשֶׁהוּא יוֹשֵׁב, וְהָיָה חֵד
בִּיּוֹתֵר שֶׁנִּמְצָא כָּלִי קָטָן הָרִי זֶה מִקְבֵּל טַמְאָה. וְאִם נִשְׁאָר
מִדְּפָנוֹתֵיהֶן חֶרֶס הַמְקַבֵּל, אֵינּוּ מִקְבֵּל טַמְאָה: לְפִי שְׂדֵפָנוֹת
כָּלִים אֵלּוּ וְכִיּוֹצָא בָּהֶן כְּשׁוּוֹיֵן הֵן, וְאֵין לָהֶן תּוֹךְ הַנֶּפֶר; וְנִמְצָאוּ
כְּפִשׁוּטֵי כָּלִי חֶרֶס.

טו. חֲזָקַת חֶרֶסִים הַנִּמְצָאִין בְּכָל מְקוֹם, טְהוּרִין: חוּץ מִן
הַנִּמְצָאִין בְּבֵית הַיּוֹצֵר, מִפְּנֵי שֶׁרַבֵּן גְּסֻטְרִיּוֹת הֵן לְכָלִים,
וְהַגְּסֻטְרָה מִקְבֵּלַת טַמְאָה, אֵף עַל פִּי שֶׁהִיא מִשְׁבְּרֵי כָּלִים.